

Latvijas Zinātņu akadēmija

LIELĀ MEDAĻA 2023

PH.D. PAULS STRADIŅŠ

**LZA ārzemju loceklis, fizikas zinātņu doktors,
LZA Lielā medaļa piešķirta par izciliem
sasniegumiem silīcija fotovoltaikas jomā un
ilgstošu lietišķu sadarbību ar Latvijas
zinātniekiem.**

Profesors Pauls Stradiņš ir viens no silīcija (Si) fotovoltaikas pamatlicējiem pasaulē, laika gaitā produktīvi strādājis dažādu valstu vadošajās zinātniskajās iestādēs un patentējis vairākas augstvērtīgas praktiskās izstrādes.

Pauls Stradiņš ir vadošais pētnieks un zinātnisko projektu vadītājs Si fotovoltaikas jomā Enerģiju zinātnes direktorātā Nacionālajā atjaunojamās enerģijas laboratorijā (National Renewable Energy Laboratory, NREL), Goldenā Kolorado štatā, ASV, kur galvenokārt tiek pētīti augstas efektivitātes fotovoltaišie materiāli. Pētnieciskajā darbā tiek izmantota cietvielu fizikas teorija, analītiskā mikroskopija un modernās tehnoloģijas.

Pirms vairāk nekā 30 gadiem Pauls Stradiņš ieguva fizikas doktora grādu Latvijas Zinātņu akadēmijas Fizikas institūtā. Pēc tam viņš pavadīja piecus gadus Čikāgas Universitātē, ASV, kam sekoja vēl piecu gadu zinātniskais darbs Plāno kārtiņu Si fotoelementu laboratorijā Japānā (Thin-Film Si Solar Cells Superlab, AIST, Tsukuba, Japan). Šajā laikā Pauls Stradiņš ieguva atzinību zinātnieku aprindās.

No 2002. gada Dr. Pauls Stradiņš strādā NREL un fokusējas uz Si pielietojumiem fotovoltaiķā un citās jomās (atmiņas ierīces, neitronu detektori). Viņš ir devis ieguldījumu amorfā Si plāno kārtiņu un nanodaļiņu izpētē. Pēdējos divos gados Pauls Stradiņš ir izveidojis jaunu Si pētniecības programmu NREL, fokusējoties uz augstas efektivitātes praktiskiem risinājumiem.

Pēc SCOPUS datiem Paulam Stradiņam ir 236 reģistrētas publikācijas ar Hirša indeksu 33, 5 patenti un iegūts augsts apbalvojums šajā jomā. Pauls Stradiņš Kolorādo Kalnrūpniecības koledžā (Colorado School of Mines) ieņem zinātniskā profesora amatu un lasa lekcijas studentiem nanotehnoloģijas jomā. Dr. Pauls Stradiņš ir aktīvs zinātnisko pasākumu organizators pasaules mērogā, kā arī Latvijā: viņš iesaistījās 2023. gada jūnijā notikušā V Pasaules latviešu zinātnieku kongresa Zinātniskās komitejas darbā.

Ārējās saites:

<https://www.nrel.gov/research/staff/pauls-stradins.html>

<https://physics.mines.edu/project/stradins-pauls/>

LZA Lielā medaļa ir augstākais apbalvojums, ko akadēmija katru gadu piešķir Latvijas un ārvalstu zinātniekiem par izciliem radošiem sasniegumiem. Kandidātus apbalvošanai ar LZA Lielo medaļu iesaka LZA īstenie, goda un ārzemju locekļi, LZA nodaļas, rakstiski iesniedzot motivētu ierosinājumu un īsu uzziņu par ieteicamo kandidātu. Lēmumu par apbalvošanu pieņem LZA Senāts. LZA Lielo medaļu tradicionāli pasniedz rudens pilnsapulces laikā. Apbalvojumu pirmo reizi piešķīra 1993. gadā, līdz šim ar to apbalvotas 60 izcilas personības.

<https://www.lza.lv/par-mums/balvas>